

[Holstein.]

set fra den almindelige Borgers Synspunkt som det økonomiske Despoti, der øves af en Sovjetregering.

Naar jeg har fremhævet dette saa stærkt, er det for at vise Partiet Venstre, hvor det i Virkeligheden er at finde, naar vi skal tale praktisk om Tingene og ikke blot staa og holde agitatoriske Valgtaler. Det er utvivlsomt af livsvigtig Betydning for det økonomiske Samfund og socialt, at der tilvejebringes virkningsfulde Midler til at tage det op med de store økonomiske Kooperationer, ikke for at tilintetgøre dem, for de er, som der ogsaa meget rigtigt staaer i den interparlamentariske London-Resolution, nødvendige i det moderne Forretningsliv, men fordi de paa Grund af Publikums Kortsynethed og i stort Omfang ogsaa paa Grund af manglende Lovgivning eller manglende Overholdelse ved Domstolene af gældende Lovgivning er blevet Hovedaarsag til økonomisk Magtmisbrug.

Det vilde imidlertid efter min Mening være lige saa daarligt at anbringe Kontrollen i en Regerings Hænder, som det vilde være at overlade Kontrollen, som jeg før nævnte, paa det privat-økonomiske Omraade til de økonomisk stærkeste Institutioner indenfor det økonomiske Liv. Det gælder om at faa en politisk og økonomisk ganske uafhængig Kontrolmyndighed, et uafhængigt Kontrolorgan, hvis man ikke skal risikere at faa Misbrug paa en anden Maade, saadan at man faar det, man vil til Livs, igen ad en anden Vej.

Det individuelle Initiativs Princip, den økonomiske Individualismes Princip, den personlige Ansvarligheds Princip i det økonomiske Liv, det er et helt andet Princip end Kræfternes frie Spil: det ene er ikke identisk med det andet, og jeg føler mig i fuld Overensstemmelse med konservativ Grundopfattelse, naar jeg hævder, at man kan godt være Tilhænger, som altsaa Venstre er det, af Kontrol og Regulering af de økonomiske Kræfter og alligevel være Tilhænger af det individuelle Initiativ og det personlige Ansvar, Individualismen paa det økonomiske Omraade. Den kan nemlig lige saa vel blive slaaet ud af den ubundne Vækst, af den stadig voksende Vækst af privat monopollignende Virksomhed — forudsat at Staten overhovedet ikke skrider ind —, som den kan blive slaaet ud under et kommunistisk System, eller som den vilde blive slaaet ud eller vilde forsvinde — ligesom i øvrigt, alt hvad der for en konservativ Betragtning gør Livet værd at leve —, hvis vi antog de yderliggaaende Socialisters

Grundsætninger. Den selv samme Grund, som vi fra konservativ Side har til at gaa imod Statens Overtagelse af Produktionsmidler og Omsætning, nemlig at det vilde standse det individuelle Initiativ og den sunde Udvikling af personlig Ansvarlighed, den samme Grund har vi til at gaa imod en ukontrolleret, ubunden, monopolistisk Kontrol paa private Hænder.

Men naar jeg nu sammenligner det Forslag, som man her er enedes om, med det, som oprindeligt var Udgangspunktet, og som i Aarevis har været det Forslag, som man fra radikal Side stadig har forelagt her, og som til Dels ogsaa — ret lunkent — har været tiltraadt fra socialdemokratisk Side, saa kan jeg ikke se rettere end, at Partiet Venstre er gaaet langt, langt videre, end det radikale Parti paa egen Haand nogen Sinde har foreslaaet. Jeg vil i den Henseende gerne minde om Titelen paa det foreliggende Lovforslag, som den ærede Ordfører for det konservative Mindretal (Christmas Møller) allerede har omtalt. Den lyder nemlig saaledes: „Forslag til Lov om Prisaftaler m. v.“, den samme Titel, det Lovforslag havde, som den højt-ærede Handelsminister fremsatte i afvigte Efteraar. Derimod hed den højtærede Handelsministers Forslag Aaret forud, i December 1919: „Forslag til Lov om offentligt Tilsyn med visse Virksomheder samt om Prisaftaler m. v.“. Alle de foregaaende Lovforslag, fra Hr. Ove Rode fremsatte sit første Lovforslag i August 1919, indtil det radikale Parti for sidste Gang paa egen Haand forelagde det samme Forslag i 1928, havde Titelen: „Forslag til Lov om midlertidigt Tilsyn med visse Virksomheder“. Punktum! I 1929 fremsætter, som sagt, Handelsministeren et Lovforslag, hvor Ordet „midlertidigt“ er strøget, hvor vi faar: „Forslag til Lov om offentligt Tilsyn med visse Virksomheder samt om Prisaftaler m. v.“ — det var der ikke noget, der hed før. Og saa kommer i 1930 som Titel paa det Forslag, vi her behandler: „Forslag til Lov om Prisaftaler m. v.“ Her er i Titelen strøget Ordene „offentligt Tilsyn med visse Virksomheder“ og Midlertidigheden, og i Stedet for kalder man det simpelt hen: „Forslag til Lov om Prisaftaler m. v.“

Oprindeligt var det ligefrem paalagt den overordentlige Kommission i den Lov, som i Foraaret 1919 ophævede den overordentlige Kommission, at den, forinden den traadte fra hinanden, skulde forelægge Indenrigsministeren et Forslag til Lov dels om Tilsyn med visse Virksom-